

Neurones surrealistes

Published by [Interacció](#) [1] on 16/06/2017 - 08:51 | Last modification: 05/02/2026 - 15:17

[Albert Barqué](#) [2] | [El Periódico](#) [3]

Què tenen en comú la **neurociència** i el **surrealisme**? -Li va preguntar una neurona a l'altra. I aleshores una d'elles es va fondre a negre, l'altra a blanc, després van tornar a aparèixer, va aparèixer un grill (cric-cric), després es van desfer i un deliri sense fi va quedar amarat en el llenç.

NEUROCAPSULA

"Mi mamá me pinta mucho"

Què és l'art, per què ha estat una característica notable de totes les societats, i per què ho valorem tant? El tema ha estat debatut àmpliament sense cap conclusió satisfactòria. I això, no és sorprenent. Aquestes discussions es fan normalment sense cap referència al **cervell**, a través del qual es crea tot l'**art**, s'executa i s'aprecia. L'art és una activitat humana i, com totes les activitats humanes, incloent la moral, el llenguatge o les creences, depèn i obeeix a les lleis del cervell. Encara estem lluny de conèixer les bases neuronals d'aquestes lleis, però espectaculars avenços en el coneixement del cervell visual ens permeten donar el tret de sortida a l'estudi d'aquestes bases neuronals de l'art visual (neuroesthetics).

Abstrec, després pinto.

El primer pas en aquesta investigació és definir la funció del cervell i la de l'art. Una funció general, comú a tots dos, fa de la funció de l'art una extensió de la funció del cervell: l'adquisició de coneixements (una activitat en la qual el cervell està ocupat incessantment). Tal definició, naturalment, ens introdueix en un món profundament filosòfic: de voler aprendre com adquirim coneixement, quina contribució formal el cervell fa a aquest, quines limitacions imposa i quines regles neuronals governen l'adquisició de tot coneixement. Investigacions en aquest camp estan abordant cada vegada més la qüestió de com el cervell aconsegueix aquesta notable gesta. La característica d'un sistema d'adquisició de coneixement eficient, davant el canvi permanent, és la seva capacitat per a abstraure, posar l'accent en lo general, a costa d'allò particular. L'abstracció, que podria dir-se que és una característica de cadascuna de les moltes diferents àrees visuals del cervell, allibera el cervell de l'esclavitud de lo particular i de les imperfeccions del nostre sistema de memòria. Aquesta notable capacitat es reflecteix en l'art, ja que tot art requereix d'abstracció.

L'art per descomptat, pertany al món subjectiu. No obstant això, les diferències subjectives en la creació i apreciació de l'art han de ser superposades sobre una organització neural comuna que ens permeti comunicar-nos sobre art i a través de l'art, sense l'ús de la paraula parlada o escrita. I és per aquesta raó per la qual l'artista és en cert sentit, un neurocientífic, explorant les potencialitats i capacitats del cervell, encara que amb diferents eines. Però el com aquestes creacions poden suscitar experiències estètiques només es pot entendre plenament en termes neuronals

Surrealisme actualitzat.

Els pares del surrealisme, els teòrics com André Breton, ja deien que el que estava en joc era més important que l'art de pintar quadres o d'escriure versos: estava en joc el destí de l'home, la seva fortuna o la seva ruïna en la terra. Defensaven el surrealisme com automatisme psíquic, l'artista intentant explicar el funcionament real del pensament. L'espontaneïtat en el procediment creatiu però no en el fons, no en els conceptes i idees que es volien plasmar. I és just aquest fons el que cal actualitzar. Ens queden ja molt lluny i superats els estudis de Freud sobre els somnis i l'inconscient... El moviment surrealista estava basat en aquest coneixement, però la neurociència ha avançat molt. Moltíssim.

Així doncs: Què tenen en comú la neurociència i surrealisme? Molt. Massa. Tots dos volen explicar els racons més profunds de la ment, on un intenta arribar allí on l'altre no pot. Cal reinterpretar el moviment surrealista amb el nou coneixement provinent de la neurociència. I actualitzar-lo. Siguem més pintors. Siguem més neurocientífics. Agafeu paleta i pinzell que comencem.

Article d'Albert Barqué publicat a [El Periódico](#) [3] el 8 d'abril del 2015. [Fes clic](#) [4][aquí](#) [4][per veure l'article original](#) [4]

Albert Barqué és un investigador i artista barceloní que desenvolupa el seu treball a Londres. **La seva obra artística es fonamenta en la recerca científica relacionada amb la presa de decisions en individus i les ciències de la conducta.**

Barqué va presentar al [Sónar+D](#) [5] la instal·lació '[My Artificial Muse](#) [6]', en la qual va reproduir durant 3 dies una obra d'art, escollida pels visitants de la web del projecte, produïda artificialment per xarxes neurorals. Els artistes [Mario Klingemann](#) [7] (especialista en algorismes i dades) i [Marc Marzenit](#) [8] (música), també va formar part del projecte. Aquí teniu el vídeo resultant del procés.

Recordeu que a [Interacció 17](#) [9] aprofundirem en l'actualitat de les relacions entre art i ciència. No us ho perdeu!

[Inicieu sessió](#) [10] o [registreu-vos](#) [11] per a enviar comentaris

Tags: valor públic de la cultura

Tags: arts i creació

Tags: cultura digital

- [12]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/CIDOC/blogs/2017/neurones-surrealistes>

Links:

[1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>

[2] <https://albertbarque.com/>

[3] <http://www.elperiodico.cat/>

[4] <http://www.elperiodico.cat/ca/noticias/neurocapsules/neurones-surrealistes-4083235>

[5] <https://sonarplusd.com/ca/>

[6] <https://architectsofmorality.com/portfolio/myartificialmuse/>

[7] <https://www.instagram.com/quasimondo/>

[8] <https://twitter.com/search?q=marc%20marzenit&src=typd>

[9] <http://interaccio.diba.cat/CIDOC/blogs/2017/interaccio17-preprograma>

[10] <http://interaccio.diba.cat/>

[11] <http://interaccio.diba.cat/form/alta-comunitat>

[12] <https://interaccio.diba.cat/node/7114>